ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 7ης Σεπτεμβρίου 2006 *

Στην υπόθεση C-108/05,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Gerechtshof te 's-Gravenhage (Κάτω Χώρες) με απόφαση της 27ης Ιανουαρίου 2005, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 4 Μαρτίου 2005, στο πλαίσιο της δίκης

Bovemij Verzekeringen NV

κατά

Benelux-Merkenbureau,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann, πρόεδρο τμήματος, K. Schiemann, N. Colneric, J. N. Cunha Rodrigues (εισηγητή) και E. Levits, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

γενική εισαγγελέας: E. Sharpston
γραμματέας: M. Ferreira, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 2ας Φεβρουαρίου 2006,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Bovemij Verzekeringen NV, εκπροσωπούμενη από τον E. M. Matser, advocaat,

— το Benelux-Merkenbureau, εκπροσωπούμενο από τους C. van Nispen και E. D. Huisman, advocaten,

— η Κυβέρνηση των Κάτω Χωρών, εκπροσωπούμενη από την H. G. Sevenster και τον M. de Grave,

— η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από τον S. Malynicz, barrister,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους W. Wils και N. B. Rasmussen,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 30ής Μαρτίου 2006,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση για έκδοση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 3, παράγραφος 3, της πρώτης οδηγίας 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ 1989, L 40, σ. 1, στο εξής: οδηγία).

2 Η αίτηση αυτή ανέκυψε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Bovemij Verzekeringen NV (στο εξής: Bovemij) και του Benelux-Merkenbureau (γραφείου σημάτων της Μπενελούξ, στο εξής: BBM) σχετικά με την άρνηση του BBM να καταχωρίσει ως σήμα το σημείο EUROPOLIS.

Το νομικό πλαίσιο

3 Το άρθρο 1 της οδηγίας ορίζει:

«Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται για τα σήματα προϊόντων ή υπηρεσιών που έχουν καταχωρισθεί ή δηλωθεί προς καταχώριση σε ένα κράτος μέλος ως ατομικά ή συλλογικά σήματα ή σήματα εγγύησης ή πιστοποίησης, ή έχουν καταχωρισθεί ή δηλωθεί προς καταχώριση στο γραφείο σημάτων της Μπενελούξ, ή αποτελούν αντικείμενο διεθνούς καταχώρισης η οποία ισχύει σ' ένα κράτος μέλος.»

4 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας ορίζει:

«Δεν καταχωρούνται ή, εάν έχουν καταχωρισθεί, είναι δυνατόν να κηρυχθούν άκυρα:

α) [...]

β) τα σήματα που στερούνται διακριτικού χαρακτήρα,

γ) τα σήματα που συνίστανται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν στο εμπόριο, προς δήλωση του είδους, της ποιότητας, της ποσότητας, του προορισμού, της αξίας, της γεωγραφικής προέλευσης ή του χρόνου παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλων χαρακτηριστικών του προϊόντος ή της υπηρεσίας,

δ) τα σήματα που συνίστανται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις τα οποία έχουν καταστεί συνήθη στην καθημερινή γλώσσα ή στη θεμιτή και πάγια πρακτική του εμπορίου,

[...]»

5 Σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 3, της οδηγίας:

«Ένα σήμα γίνεται δεκτό προς καταχώριση ή δεν κηρύσσεται άκυρο κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1, στοιχεία β΄, γ΄ ή δ΄, εφόσον, πριν από την ημερομηνία της αίτησης καταχώρισης και μετά από τη χρήση που του έχει γίνει, απέκτησε

διακριτικό χαρακτήρα. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να προβλέπουν ότι η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται επίσης εφόσον ο διακριτικός χαρακτήρας αποκτήθηκε μετά την αίτηση καταχώρισης ή μετά την καταχώριση.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

6 Στις 28 Μαΐου 1997, η Bovemij κατέθεσε ενώπιον του BBM το σημείο EUROPOLIS ως λεκτικό σήμα για τις ακόλουθες κλάσεις υπηρεσιών, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας για τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως αναθεωρήθηκε και τροποποιήθηκε:

κλάση 36: ασφάλειες· χρηματοπιστωτικές υποθέσεις· νομισματικές υποθέσεις· κτηματομεσιτικές υποθέσεις·

κλάση 39: μεταφορές, συσκευασία και αποθήκευση εμπορευμάτων, οργάνωση ταξιδιών.

7 Με το από 31 Οκτωβρίου 1997 έγγραφο, το BBM κοινοποίησε στην Bovemij ότι αρνείται προσωρινώς να καταχωρίσει την κατάθεση. Εξέθεσε συναφώς την ακόλουθη αιτιολογία:

«Το διακριτικό σημείο EUROPOLIS αποτελείται από το σύνηθες πρώτο συνθετικό EURO (για το Europa) και την έννοια γένους POLIS και χρησιμοποιείται αποκλειστικώς για την περιγραφή των αναφερομένων στις κλάσεις 36 και 39 υπηρεσιών σε σχέση με ασφάλιση εντός της Ευρώπης. Επομένως, το διακριτικό σημείο στερείται οποιουδήποτε διακριτικού χαρακτήρα [...]»

8 Με το από 14 Απριλίου 1998 έγγραφο, η Bovemij υπέβαλε ένσταση κατά της προσωρινής αυτής αρνήσεως καταχωρίσεως της καταθέσεως, ισχυριζόμενη ότι η Europolis BV, θυγατρική της Bovemij, χρησιμοποιούσε νομίμως το εν λόγω σημείο ως σήμα στις οικονομικές συναλλαγές από το 1988. Προς στήριξη του ισχυρισμού αυτού, η Bovemij προσκόμισε τρία φυλλάδια της Europolis BV που αφορούν τις ασφαλίσεις ποδηλάτων, προσφερόμενη, αν είναι αναγκαίο, να προσκομίσει συμπληρωματικά αποδεικτικά στοιχεία.

9 Με το από 5 Μαΐου 1998 έγγραφο, το BBM ανέφερε ότι δεν διαπιστώνει στην ένσταση της Bovemij κανένα στοιχείο που να δικαιολογεί αναθεώρηση της προσωρινής του αρνήσεως, διευκρινίζοντας ότι δεν υφίσταται απόκτηση διακριτικής ιδιότητας του σημείου λόγω της χρήσης εφόσον η διάρκεια της προβαλλομένης χρήσης ήταν ανεπαρκής προς τούτο και από τα προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία προέκυψε μόνον χρήση του σημείου ως εμπορικής επωνυμίας.

10 Με το από 28 Μαΐου 1998 έγγραφο, το BBM γνωστοποίησε στην Bovemij την απόφασή του περί «οριστικής αρνήσεως» καταχωρίσεως της καταθέσεως.

11 Η Bovemij άσκησε, ενώπιον του Gerechtshof te 's-Gravenhage, προσφυγή με σκοπό να υποχρεωθεί το BBM να καταχωρίσει το κατατεθέν σημείο στο βιβλίο σημάτων. Προς στήριξη της προσφυγής αυτής, η Bovemij επικαλέστηκε, κυρίως, ότι το σημείο EUROPOLIS έχει διακριτικό χαρακτήρα καθ' εαυτό και, επικουρικώς, το εν λόγω σημείο είχε αποκτήσει διακριτική ιδιότητα λόγω της χρήσης πριν από την ημερομηνία καταθέσεως. Το BBM αντέκρουσε τα επιχειρήματα αυτά.

12 Όσον αφορά το κύριο επιχείρημα που προέβαλε η Bovemij, το Gerechtshof διαπίστωσε ότι το κατατεθέν σημείο αποτελείται από τον συνδυασμό της λέξης «POLIS» και του πρώτου συνθετικού «EURO». Ο ολλανδικός όρος «polis» υποδηλώνει συνήθως σύμβαση ασφαλίσεως. Πρόκειται για έννοια γένους που καλύπτει πολλά διαφορετικά είδη ασφαλίσεων. «EURO» είναι η (ήδη γνωστή κατά τον χρόνο της καταθέσεως) ονομασία της νυν ισχύουσας στις χώρες της Μπενελούξ νομισματικής μονάδας και αποτελεί επίσης συνήθη συντομογραφία των εννοιών Ευρώπη ή ευρωπαϊκό. Σύμφωνα με το Gerechtshof, πρόκειται για έννοια, η χρήση της οποίας είναι τόσο συνήθης ώστε πρέπει να μην της αναγνωριστεί αυτοτελής διακριτικός χαρακτήρας. Σύμφωνα με το δικαστήριο αυτό, το «EURO» μπορεί επιπλέον, στη συνήθη γλωσσική έκφραση να υποδηλώνει ένα ουσιώδες χαρακτηριστικό των υπηρεσιών, δηλαδή την ευρωπαϊκή ιδιότητα, την προέλευση ή τον προορισμό των εν λόγω υπηρεσιών. Επομένως, το πρώτο συνθετικό «EURO» προσδίδει στο επίμαχο σημείο της κύριας δίκης τη σημασία μιας ασφαλίσεως με ευρωπαϊκή διάσταση.

13 Κατά συνέπεια, το Gerechtshof έκρινε ότι το σημείο EUROPOLIS αποτελείται αποκλειστικά από σημεία και ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν στο εμπόριο για να υποδηλώσουν χαρακτηριστικά του προϊόντος, το δε σημείο αυτό στερείται καθ' εαυτό κάθε διακριτικού χαρακτήρα.

14 Όσον αφορά το επιχείρημα που προβλήθηκε επικουρικώς, ότι το σήμα EUROPOLIS έχει αποκτήσει διακριτικό χαρακτήρα λόγω της χρήσης, η Bovemij ισχυρίζεται ότι, για να αποκτηθεί διακριτικός χαρακτήρας ενός σήματος λόγω της χρήσης, αρκεί —με την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις— το σημείο αυτό να γίνεται αντιληπτό ως σήμα σε σημαντικό τμήμα του εδάφους της Μπενελούξ, που μπορεί να είναι μόνον το έδαφος των Κάτω Χωρών.

15 Το BBM υποστηρίζει συναφώς ότι για την απόκτηση διακριτικής ιδιότητας λόγω της χρήσης είναι αναγκαίο το σημείο, ως εκ της χρησιμοποιήσεώς του, να γίνεται αντιληπτό ως σήμα στο σύνολο του εδάφους της Μπενελούξ, δηλαδή το Βασίλειο του Βελγίου, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών και το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου.

16 Το Gerechtshof έκρινε ότι οι διάδικοι διαφωνούν ως προς το έδαφος που πρέπει να ληφθεί υπόψη για να αποδειχθεί ότι έχει αποκτηθεί διακριτικός χαρακτήρας λόγω της χρήσης.

17 Το Gerechtshof διευκρίνισε ότι, για τις χώρες της Μπενελούξ, το χρονικό σημείο της εκτιμήσεως του ζητήματος αυτού είναι η ημερομηνία της καταθέσεως, ούτως ώστε μπορεί να ληφθεί υπόψη μόνον η χρήση του σημείου EUROPOLIS μέχρι τις 28 Μαΐου 1997.

18 Στο πλαίσιο αυτό, το Gerechtshof αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχει το άρθρο 3, παράγραφος 3, της οδηγίας την έννοια ότι, για την απόκτηση του διακριτικού χαρακτήρα (εν προκειμένω μέσω σήματος Μπενελούξ) συνεπεία χρήσεως, κατά την έννοια αυτής της παραγράφου, είναι αναγκαίο, πριν από τον χρόνο της καταθέσεώς του, το σημείο να γίνεται αντιληπτό ως σήμα από το οικείο κοινό σε όλο το έδαφος της Μπενελούξ, επομένως στο Βέλγιο, τις Κάτω Χώρες και το Λουξεμβούργο;

Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα:

2) Πληρούται η τιθέμενη με το άρθρο 3, παράγραφος 3, της οδηγίας προϋπόθεση για την, κατά την έννοια αυτής της παραγράφου, καταχώριση, όταν το σημείο, συνεπεία της χρήσεώς του, γίνεται αντιληπτό ως σήμα από το οικείο κοινό σε σημαντικό τμήμα του εδάφους της Μπενελούξ, το δε σημαντικό αυτό τμήμα μπορεί πράγματι να είναι, παραδείγματος χάριν, μόνον οι Κάτω Χώρες;

3) α) Πρέπει κατά την εκτίμηση του διακριτικού χαρακτήρα λόγω χρήσεως, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 3, της οδηγίας, ενός — αποτελούμενου από μία ή περισσότερες λέξεις μιας επίσημης γλώσσας στο έδαφος κράτους μέλους (ή, όπως εν προκειμένω, στο έδαφος της Μπενελούξ)— σημείου να λαμβάνονται υπόψη οι γλωσσικές περιοχές αυτού του εδάφους;

β) Αρκεί συναφώς για την καταχώριση ως σήματος, εφόσον πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις για την καταχώριση, το ότι απαιτείται το σημείο να γίνεται αντιληπτό ως σήμα από το οικείο κοινό σε σημαντικό τμήμα της γλωσσικής περιοχής του κράτους μέλους (ή, όπως εν προκειμένω, του εδάφους της Μπενελούξ), στο οποίο η εν λόγω γλώσσα ομιλείται επισήμως;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου και δευτέρου ερωτήματος

19 Με τα δύο πρώτα ερωτήματα, που αρμόζει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, ποιο έδαφος πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για να εκτιμηθεί αν ένα σημείο απέκτησε διακριτικό χαρακτήρα λόγω της χρήσης, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 3, της οδηγίας, σε κράτος μέλος ή σε μια ομάδα κρατών μελών που έχουν κοινή νομοθεσία επί των σημάτων, όπως η Μπενελούξ.

20 Κατ' αρχάς πρέπει να υπομνηστεί ότι, όσον αφορά τα καταχωρισμένα στο BBM σήματα, το έδαφος της Μπενελούξ πρέπει να εξομοιωθεί προς το έδαφος κράτους μέλους, δεδομένου ότι το άρθρο 1 της οδηγίας εξομοιώνει τα σήματα αυτά προς σήματα καταχωρισμένα εντός κράτους μέλους (απόφαση της 14ης Σεπτεμβρίου 1999, C-375/97, General Motors, Συλλογή 1999, σ. I-5421, σκέψη 29).

21 Το άρθρο 3, παράγραφος 3, της οδηγίας δεν προβλέπει αυτοτελές δικαίωμα για την καταχώριση ενός σήματος. Περιλαμβάνει εξαίρεση από τους λόγους αρνήσεως καταχωρίσεως του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχεία β' έως δ', της οδηγίας αυτής. Επομένως, το περιεχόμενό του πρέπει να ερμηνεύεται σε σχέση με αυτούς τους λόγους αρνήσεως καταχωρίσεως.

22 Για να εκτιμηθεί αν αυτοί οι λόγοι αρνήσεως δεν πρέπει να ληφθούν υπόψη επειδή έχει αποκτηθεί διακριτικός χαρακτήρας λόγω της χρήσης, δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 3, της οδηγίας, σημασία έχει μόνον η κατάσταση που επικρατεί στο τμήμα του εδάφους του οικείου κράτους μέλους (ή, ενδεχομένως, στο τμήμα του εδάφους της Μπενελούξ) όπου διαπιστώθηκαν οι λόγοι αρνήσεως [βλ., συναφώς, ως προς το άρθρο 7, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), διάταξη η οποία είναι, κατ' ουσίαν, παρεμφερής με τη διάταξη του άρθρου 3, παράγραφος 3, της οδηγίας, απόφαση της 22ας Ιουνίου 2006, C-25/05 P, Storck κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2006, σ. I-5719, σκέψη 83].

23 Κατά συνέπεια, στα δύο πρώτα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 3, παράγραφος 3, της οδηγίας έχει την έννοια ότι η καταχώριση ενός σήματος επιτρέπεται βάσει της διατάξεως αυτής μόνον αν αποδεικνύεται ότι το σήμα αυτό έχει αποκτήσει λόγω της χρήσης διακριτικό χαρακτήρα σε όλο το τμήμα του εδάφους του κράτους μέλους ή, στην περίπτωση της Μπενελούξ, σε όλο το τμήμα του εδάφους της Μπενελούξ όπου υφίσταται λόγος αρνήσεως της καταχωρίσεως.

Επί του τρίτου ερωτήματος

24 Με το τρίτο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, σε ποιο μέτρο πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι γλωσσικές περιοχές που υφίστανται σε ένα κράτος μέλος ή, ενδεχομένως, στη Μπενελούξ για να εκτιμηθεί η απόκτηση διακριτικού χαρακτήρα λόγω της χρήσης στην περίπτωση σήματος που αποτελείται από μία ή περισσότερες λέξεις μιας επίσημης γλώσσας κράτους μέλους ή της Μπενελούξ.

25 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, το BBM και το αιτούν δικαστήριο έκριναν ότι το εν λόγω σημείο είναι περιγραφικό και στερείται διακριτικού χαρακτήρα, στοιχεία που αποτελούν λόγους αρνήσεως καταχωρίσεως του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', της οδηγίας. Κατέληξαν στο συμπέρασμα αυτό, μεταξύ άλλων, για τον λόγο ότι η ολλανδική λέξη «polis» υποδηλώνει συνήθως σύμβαση ασφαλίσεως. Επομένως, οι λόγοι αρνήσεως της καταχωρίσεως που διαπιστώθηκαν στην υπόθεση της κύριας δίκης υφίστανται μόνο στο τμήμα της Μπενελούξ όπου ομιλείται η ολλανδική γλώσσα.

26 Ενόψει της απαντήσεως που δόθηκε στα δύο πρώτα ερωτήματα, συνεπάγεται ότι, για να εκτιμηθεί αν ένα τέτοιο σήμα απέκτησε διακριτικό χαρακτήρα λόγω της χρήσης, ώστε να δικαιολογείται η απόρριψη αυτών των λόγων αρνήσεως δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 3, της οδηγίας, πρέπει να ληφθεί υπόψη το τμήμα της Μπενελούξ όπου ομιλείται η ολλανδική γλώσσα.

27 Στην ούτως καθοριζόμενη γλωσσική περιοχή, η αρμόδια αρχή πρέπει να εκτιμήσει αν οι ενδιαφερόμενοι κύκλοι, ή τουλάχιστον ένα σημαντικό τμήμα τους, αναγνωρίζουν, χάρη στο σήμα, το εν λόγω προϊόν ή την υπηρεσία ως προερχόμενα από συγκεκριμένη επιχείρηση (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 4ης Μαΐου 1999, C-108/97 και C-109/97, Windsurfing Chiemsee, Συλλογή 1999, σ. I-2779, σκέψη 52, και της 18ης Ιουνίου 2002, C-299/99, Philips, Συλλογή 2002, σ. I-5475, σκέψη 61).

28 Συνεπώς, στο τρίτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι, όσον αφορά σήμα αποτελούμενο από μία ή περισσότερες λέξεις μιας επίσημης γλώσσας κράτους μέλους ή της Μπενελούξ, αν ο λόγος αρνήσεως καταχωρίσεως υφίσταται μόνο σε μία από τις γλωσσικές περιοχές του κράτους μέλους ή, στην περίπτωση της Μπενελούξ, σε μία από τις γλωσσικές περιοχές της, πρέπει να αποδειχθεί ότι το σήμα απέκτησε, λόγω της χρήσης, διακριτικό χαρακτήρα σε όλη αυτή τη γλωσσική περιοχή. Στην ούτως καθοριζόμενη γλωσσική περιοχή, πρέπει να εκτιμηθεί αν οι ενδιαφερόμενοι κύκλοι, ή τουλάχιστον ένα σημαντικό τμήμα τους, αναγνωρίζουν, χάρη στο σήμα, το εν λόγω προϊόν ή την υπηρεσία ως προερχόμενα από συγκεκριμένη επιχείρηση.

Επί των δικαστικών εξόδων

29 Δεδομένου ότι η διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν προκειμένου να υποβάλουν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο έτεροι πλην των εν λόγω διαδίκων δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαίνεται:

1) Το άρθρο 3, παράγραφος 3, της πρώτης οδηγίας 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η καταχώριση ενός σήματος επιτρέπεται βάσει της διατάξεως αυτής μόνον αν αποδεικνύεται ότι το σήμα αυτό έχει αποκτήσει λόγω της χρήσης διακριτικό χαρακτήρα σε όλο το τμήμα του εδάφους του κράτους μέλους ή, στην περίπτωση της Μπενελούξ, σε όλο το τμήμα του εδάφους της Μπενελούξ όπου υφίσταται λόγος αρνήσεως της καταχωρίσεως.

2) Όσον αφορά σήμα που αποτελείται από μία ή περισσότερες λέξεις επίσημης γλώσσας κράτους μέλους ή της Μπενελούξ, αν ο λόγος αρνήσεως καταχωρίσεως υφίσταται μόνο σε μία από τις γλωσσικές περιοχές του κράτους μέλους ή, στην περίπτωση της Μπενελούξ, σε μία από τις γλωσσικές περιοχές της, πρέπει να αποδειχθεί ότι το σήμα απέκτησε, λόγω της χρήσης, διακριτικό χαρακτήρα σε όλη αυτή τη γλωσσική περιοχή. Στην ούτως καθοριζόμενη γλωσσική περιοχή, πρέπει να εκτιμηθεί αν οι ενδιαφερόμενοι κύκλοι, ή τουλάχιστον ένα σημαντικό τμήμα τους, αναγνωρίζουν, χάρη στο σήμα, το εν λόγω προϊόν ή την υπηρεσία ως προερχόμενα από συγκεκριμένη επιχείρηση.

(υπογραφές)